

Koloskopi

Mer information om hur koloskopiundersökningen går till får du från det sjukhus som skall undersöka dig.

Du kan själv söka information på 1177 Vårdguidens hemsida:
<http://www.1177.se/Stockholm>

Vill du läsa mer om SCREESCO-studien?

På hemsidan <http://www.cancercentrum.se/sv/upsalaorebro/> finns bl.a. dokument som ligger till grund för studien och mer information om tarmcancer.

Frågor om studien kan ställas till nedanstående kontaktpersoner:

Rolf Hultcrantz, *Professor, överläkare*, Karolinska Institutet,

tel: 08-585 800 00

Eva Berglund, *Leg sjuksköterska, studiekoordinator*, tel: 08-517 753 41

Det är vi som arbetar på SCREESCO-sekretariatet:

Rolf Hultcrantz
Professor, överläkare
studieledare

Eva Berglund
Leg sjuksköterska,
studiekoordinator

Jessica Filipsson
Administratör

Johannes Blom
Med Dr, överläkare,
vetenskaplig sekreterare

FOTO: ALAN LARSSONMEDICINSK BILD

Regionalt cancercentrum förbättrar regionens cancervård tillsammans med och för alla berörda; patienter, närstående och vårdgivare. Tillsammans för patienten, hela vägen genom cancervården.

SCREESCO
SVENSKA TARMCANCER
SCREENINGSTUDIEN

Förebyggande och tidig upptäckt av tarmcancer

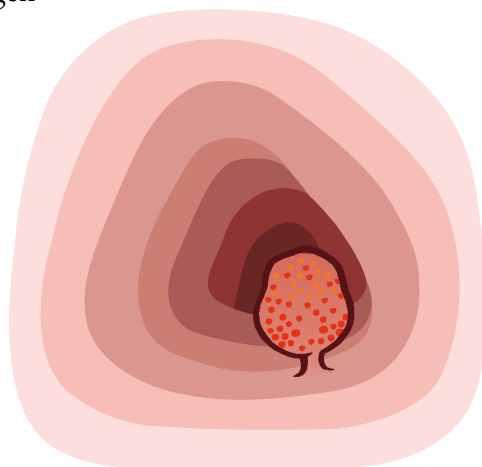
SCREESCO (SCREENING OF SWEDISH COLONS) – SVENSK STUDIE SOM UNDERSÖKER VILKEN METOD SOM BÄST FÖREBYGGER OCH HITTAR TARMCANCER I TIDIGT SKEDE

Tarmcancer

Sex tusen svenskar får tjock- och ändtarmscancer varje år. Kända riskfaktorer förutom ärftlighet är fetma, rökning och hög konsumtion av rött kött. Risken att drabbas ökar med åren. Jämfört med bröstcancer eller prostatacancer är överlevnaden låg vid tarmcancer trots bättre kirurgi, nya läkemedel och strålbehandling. Många får återfall i sjukdomen och fler än 40 procent av de drabbade avlider av sjukdomen. Om tumören kan hittas tidigt botas nästan alla medan sent upptäckta tumörer har betydligt sämre prognos.

Tumören uppkommer vanligen från polyper, utbuktningar i tarmslemhinnan, som med tiden utvecklas till cancer. Hos personer i 60-årsåldern hittas polyper hos cirka 25 procent, varav några procent utvecklas till tarmcancer. Tas polyperna bort är risken att få tarmcancer mycket liten. Det är visat i studier att 60-årsåldern är lämplig för undersökning för att hitta och ta bort polyper.

Polyp i tjocktarmen.

ILLUSTRATION: AGNES STENQVIST

Screening för tarmcancer

Vid screening undersöks en befolkning utan symptom för att tidigt diagnostisera en sjukdom. Avsikten är att minska lidande och död.

Tarmcancer är lämplig för screening. Det finns botande behandling att ge om cancer hittas i ett tidigt skede och därmed minskar risken för hög sjuklighet och för tidig död hos individen.

Såväl tarmcancer som polyper blöder relativt ofta och dessa förändringar kan hittas genom att undersöka om det finns blod i avföringen. Blod i avföringen betyder dock i de flesta fall inte cancer utan kan bero på polyper eller hemorrojder och inflammation. Studier där screening gjorts med ett test för blod i avföringen, F-Hb (Hemoccult®), har visat en minskad dödlighet i tarmcancer med 16 procent.

Varför en ny studie?

WHO och EU rekommenderar tarmcancerscreening och många länder, dock inte Sverige, har infört screeningprogram eller har pågående studier om tarmcancerscreening. På uppdrag av socialminister Göran Hägglund organiserade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) år 2011 en arbetsgrupp för att planera en svensk screeningstudie av tarmcancer. Professor Rolf Hultcrantz vid Karolinska Institutet fick uppdraget att organisera och genomföra en nationell studie där två metoder för screening jämförs med att inte screena. I SCREESCO-studien är det koloskopiundersökningens effekt på tarmcancer som undersöks samtidigt med ett nyare och bättre test för blod i avföringen, FIT (OC Sensor®). SCREESCO-studien genomförs av landsting och regioner med Regionala cancercentrum i samverkan som styrgrupp. Den samordnas och administreras av Regionalt cancercentrum Uppsala Örebro och är granskad och godkänd av Regionala Etikprövningsnämnden, Stockholm, Dnr 2012/2058-31/3.

Det finns inga studier som har visat vad en undersökning direkt med koloskopi har för effekt och ingen studie är gjord som jämför vilken av dessa metoder som är bäst. SCREESCO-studien blir först ut!

Kan förstudier hittas och behandlas minskar risken för tarmcancer. Om fler tumörer upptäcks tidigt kommer fler att botas!